

TORI VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Sindi

18. jaanuar 2024 nr 226

Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande vastuvõtmine

Tori Vallavolikogu algatas 21.01.2021 otsusega nr 303 Tori valla põhjaossa jääval territooriumil (~201,6 km² suurusel alal) kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise, eesmärgiga selgitada välja tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad Tori valla põhjaosas.

Riigihanke (viitenumber 235536) tulemusel leitud töövõtjad koostasid Tori valla põhjaosa eriplaneeringu asukoha eelvaliku (koostaja AB Artes Terrae OÜ) ning eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande (koostaja Lemma OÜ).

Tuulepargi rajamise vajadus tuleneb Eesti riigi kliima- ja energiapoliitikast, mille raamistiku määrab Riigikogu 05.04.2017 otsus „Kliimapoliitika põhialused aastani 2050“. Eesti pikaajaline eesmärk on minna üle vähese süsinikuheitega majandusele, mis tähendab järk-järgult eesmärgipärast majandus- ja energiasüsteemi ümberkujundamist ressursitõhusamaks, tootlikumaks ja keskkonnahoidlikumaks. Eriplaneering on kooskõlas Eesti kliima- ja energiapoliitika eesmärkidega, sh Eesti energiamajanduse arengukavaga 2030+ ja Eesti kliimamuutustega kohanemise arengukavaga aastani 2030.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse ja lähteseisukohtade koostamisel teostati esmane eriplaneeringu ala lihtsustatud kaardianalüüs. Kaardianalüüsiga välistati ilmselt sobimatud alad tuulepargi asukohaks. Ilmselt sobimatute aladena käsitleti kõiki looduskaitsealade alusel kaitstavaid alasid (kaitsealad, hoiualad, püsielupaigad, sh projekteeritavad kaitstavad alad) ja ETAK andmestiku alusel elu- ja ühiskondlikke hooneid 1000 m puhvervööndiga.

Kaardianalüüsil ilmnis, et eriplaneeringu territooriumil paikneb potentsiaalselt 4 erineva suurusega piirkonda, millel puuduvad otsesed välistavad tegurid eriplaneeringuga käsitletava objekti asukoha edasiseks valikuks ning millel on olemas piisav territoorium ning sobilik kaugus elektri põhivõrguga liitumise võimaldamiseks. Ühel alal (6.2) on elektrituulikute kavandamiseks vajalik teostada põhjalikumad linnustiku uuringuid.

Vastavalt planeerimisseaduse § 100 lõikele 1 ja lõikele 3 toimus ajavahemikul 18. oktoober kuni 16. detsember 2021 eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalik väljapanek.

Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimus 18.01.2022 kell 18 Suigu seltsimajas. Lähteseisukohtadele, keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele ja nendele laekunud tagasisidele tuginedes töötati välja eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne, mille käigus analüüsiti tuulepargi rajamiseks esialgselt sobivaid alasid.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus koondati esmase kaardianalüüsiga leitud alade kohta andmebaasides ja eelnevates piirkonda käsitlevates töödes olemasolev andmestik. Tuulikute poolt ohustatud liigirühmadest oli nahkhiirte andmestik piirkonna kohta tugevalt puudulik ja linnustiku andmestik ebapiisav, mistõttu viidi keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande koostamiseks läbi ka ülevaatlikud välitööd nimetatud liigirühmade elupaikade sobilikkuse hindamiseks. Keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruandes on kirjeldatud ja hinnatud eriplaneeringu elluviimisega kaasnevaid olulisi mõjusid loodus- ja sotsiaalmajanduslikule keskkonnale ning negatiivsete mõjude leevendamise meetmeid.

Kuna planeeringu eesmärgiks on leida eriplaneeringu alalt mitte üks, vaid kõik võimalikud potentsiaalselt sobilikud alad, kuhu oleks põhimõtteliselt võimalik rajada tuuleparki või -parke, siis ei teostatud alternatiivide võrdlust vaid seati tingimused alade arendamiseks. Alade kirjeldus ja mõjuvaldkondade kaupa esinevate mõjude kirjeldus on esitatud keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes.

Lisaks keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemustele arvestati planeeringulahenduse koostamisel, et tuulepargi asukoha eelvalikuala oleks vähemalt ühe kilomeetri kaugusel elamumaa katastriüksuse ja kehtiva üldplaneeringuga määratud perspektiivse elamumaa piirist, ETAKi (Eesti topograafia andmekogu) õuealast ja ETAKi elu- ja ühiskondlikust hoonest ning kahe kilomeetri kaugusel Tootsi alevi tiheasustusalast.

Eeltoodust tulenevalt määrati planeeringualal viis elektrituulikute eelvaliku ala ning ühendusliini eelvalikualad. Samuti määrati seletuskirjas tingimused järgmise etapi läbiviimiseks.

Eriplaneering on koostatud koostöös asjaomaste asutuste, erinevate huvigruppide ja avalikkusega. Tulenevalt planeerimisseaduse § 99 lõikest 1 tehti kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvalikul koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi kohaliku omavalitsuse eriplaneering käsitleb. Tulenevalt planeerimisseaduse § 99 lõigetest 2 ja 3 kaasati isikuid, kelle huve võis planeering puudutada või kes olid varasemalt avaldanud arvamust olla kaasatud planeeringu koostamisse.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande ning volikogu otsuse eelnõu on kooskõlastanud Päästeamet (17.02.2023 kiri nr 7.2-3.4/896-2), Maa-amet (21.02.2023 kiri nr 6-3/21/2582-8 ja 20.06.2023 nr 6-3/21/2582-10 kooskõlastatud märkustega), Maaeluministerium (02.03.2023 kiri nr 4.1-5/1812-3 kooskõlastatud märkustega ning 16.06.2023 nr 4.1-5/1812-5 kooskõlastatud märkusteta), Põllumajandus- ja Toiduamet (07.03.2023 kiri nr 6.2-6/1431-1), Terviseamet (15.02.2023 kiri nr 9.3-1/23/1010-2), Transpordiamet (03.03.2023 kiri nr 7.2-1/23/3235-2 ja 13.07.2023 nr 7.2-1/23/3235-4), Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (01.03.2023 kiri nr 16-6/21-02100-005 kooskõlastatud märkustega ning 16.06.2023 nr 16-6/21-02100-007 kooskõlastatud märkusteta), Keskkonnaministerium (15.03.2023 kiri nr 7-15/23/581-3, kooskõlastatud märkustega, täiendava kooskõlastamise kirjale ei vastatud, seega kooskõlastatud vaikimisi), Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium (14.03.2023 kiri nr 1.10-17/2023/791-2, kooskõlastatud märkustega ning 30.06.2023 e-kirjaga teatatud, et

MKMil ei ole vastuväiteid esitatud materjali osas ning lähtudes PlanS § 105 lõikest 2 kooskõlastab vaikumisi), Siseministeerium (Allan Pilveste e-kiri 17.03.2023), Politsei- ja Piirivalveamet (15.03.2023 kiri nr 2.1-3/5139-3), Kaitseministeerium (17.03.2023 kiri nr 12-1/23/472), Keskkonnaamet (28.06.2023 nr 6-5/23/2738-4 kooskõlastatud märkustega). Muinsuskaitseameti poolt loetakse planeering kooskõlastatuks PlanS § 105 lg 2 kohaselt, kuna Muinsuskaitseamet ei vastanud vallavalitsuse 08.02.2023 nr 6-2.1/511 kirjale ette nähtud 30 päeva jooksul.

Lisaks kooskõlastamisele esitasid planeeringule arvamusi Rahandusministeerium (13.03.2023 kiri nr 15-3/962-2), Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus (13.03.2023 kiri nr 7-1.1/352-1), Riigimetsa Majandamise Keskus (13.03.2023 kiri nr 1-55/2022/1), Elering AS (13.03.2023 nr 11-4/2023/113-2 nr KV2023-071), Rail Baltic Estonia OÜ ja veel 18 eraõiguslikku isikut.

Kooskõlastamise ja arvamuste andmise alusel korrigeeriti täiendavalt planeeringulahendust, eelkõige jäeti ära alad 2 ja 3 ning vähendati ala 1.2 suurus. KSH tulemusel osutusid ebasobivaks ka alad 4 ja 5 ning alasid 1 ja 6 vähendati.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande ning Tori Vallavolikogu otsuse eelnõu avalik väljapanek toimus 25.09.-27.10.2023 ja avalik arutelu toimus 21.11.2023 kell 17.30. Suigu seltsimajas. Avalikul väljapanekul esitas arvamuse 13 isikut. Kõigile arvamustele esitati vallapoolsed seisukohad. Avalikul väljapanekul tutvustati esitatud arvamusi ja küsiti tagasisidet valla seisukohtadele. Avaliku väljapaneku tulemusel otsustati, et ühendusliinid võivad tulla vaid maa-aluste kaabelliinidena. Avalikul arutelul juhtis OÜ Utilitas Wind esindaja tähelepanu, et vajalik on tagada ühendusliini ehitamise võimalus ka Tootsi suunal.

Seoses sellega, et Tori valla põhjaosa tuuleparkide eriplaneeringuga kavandatavate tuuleparkide põhivõrguga liitumiseks vajalike seadmete ja rajatiste (sh maakaabelliinide) püstitamiseks võib tulla vajadus neid püstitada ka Põhja-Pärnumaa valla territooriumile, esitas Tori Vallavalitsus 12.12.2023 kirjaga nr 6-2.1/4312 järelpäringu Keskkonnaametile, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile, Põllumajandus- ja Toiduametile ning kirjaga nr 6-2.1/4311 Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusele nõusoleku ja seisukohtade saamiseks. Oma seisukohad ja nõusolekud esitasid Põllumajandus- ja Toiduamet ([03.01.2024 kiri nr 6.2-6/11005-1](#)), Keskkonnaamet ([10.01.2024 kiri nr 6-5/23/2738-8](#)), Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ([15.01.2024 kiri nr 14-3/3892-1](#)) ning Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus ([15.01.2024 kiri nr 7-1/2372-1](#)). Ettepanekutest lähtuvalt on täpsustused sisse viidud otsuse lisadesse 2 ja 3. Kõigi esitatud seisukohtade ja ettepanekutega arvestatakse ka eriplaneeringu detailses lahenduses.

Kõigest eeltoodust tulenevalt on määratud planeeringualal viis elektrituulikute ja tuulepargi toimimiseks vajalike ehitiste ala. Seejuures piirnevad kaks ala (ala 6.1 ja 6.2) üksteisega, aga kuna alale 6.2 elektrituulikute kavandamine nõuab põhjalikumaid linnustiku uuringuid, siis käsitletakse alasid eraldi, et oleks võimalik neid erinevas tempos arendada. Määratud eelvaliku alad on linnustiku eksperthinnangu alusel jaotatud kaheks. Eelvaliku aladest neli (alad 1.1, 1.2, 1.3 ja 6.1) on linnustiku seisukohast pigem sobivad alad ja need on planeeringujoonisel tähistatud planeeritud tuulepargi eelvaliku aladena. Teise tähistusega on planeeringu joonisel esitatud tuulepargi eelvaliku ala (ala 6.2), kus ala edasine arendamine on võimalik vaid uuringute alusel, mis välistavad olulised mõjud püsielupaikade kaitse-eesmärkidele. Kõigil määratud tuulepargi elektrituulikute eelvaliku aladel on tuulepargi rajamine siiski põhimõtteliselt võimalik. Eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel tuleb võimalike oluliste negatiivsete mõjude esinemise alal viia läbi

täpsemad uuringud piirkonnas oluliste tundlike liikide elupaikade, toitumisalade, liikumisteede ja muude eluks vajalike alade osas. Täpsemate uuringutega tuleb välja selgitada oluliste negatiivsete mõjude ulatus, mõjude vältimise võimalused, võimalike kompenseerivate meetmete rakendamise võimalikkus.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruandes ja asukoha eelvaliku planeeringu-lahenduse seletuskirjas on teemade lõikes välja toodud, millele tuleb eriplaneeringu detailse osa koostamisel tähelepanu pöörata ning mida eelnevalt täiendavalt uurida.

Juhul kui detailse lahenduse mõjude hindamise tulemusel jõutakse tulemusele, et teatud aladele tuulikute rajamisel on oluline negatiivne mõju olemasolevale keskkonnale, mida ei ole võimalik vältida ega kompenseerida, siis sellisel juhul ei ole võimalik teatud asukoha eelvaliku alale tuulikuid rajada.

Arvestades planeeringu seletuskirjas ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes toodud tingimusi on võimalik tuulepargi eelvaliku alale ehitada:

- elektrituulikuid suurima lubatud kõrgusega 290 meetrit;
- elektrituulikute ehitamiseks ja teenindamiseks vajalikke teid ning montaažiplatse;
- tuulepargi siseseid elektri- ja sideühendusi;
- tuulepargi alajaama(sid);
- tuulepargi alajaama põhivõrguga ühendavat ühendusliini;
- tuulemõõtmistorni(sid) ja muid täiendavaid võimalikke tuulepargi toimimiseks vajalikke ehitisi (tulevikus tõenäoliselt ka kõikuvaid tuuleolusid kompenseerivad/akumuleerivad seadmed).

Järgmises etapis tuleb määrata eespool loetletud ehitiste asukoht ja täpsed tingimused ehitamiseks, samuti jätta võimalus tulevikus nõ tulevikuseadmete ehitamiseks.

Eriplaneeringuga ei ole määratud elektriijaama liitumispunktiga ühendava elektriliini asukohta. Eriplaneeringus on määratud maa-alad, kuhu on võimalik ühendusliini ehitada. Ühendusliini ala on määratud laias ulatuses, et järgmises etapis oleks võimalik leida parim võimalik liinikoridor tulenevalt elektrituulikute täpsetest asukohtadest. Arvestades planeeringu seletuskirjas ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes toodud tingimusi võib tuulepargi ühendusliini eelvaliku alale ehitada tuulepargi alajaama põhivõrguga ühendava ühendusliini ning vajalikud ehitised põhivõrgu külge ühenduse tegemiseks.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi materjalid on kättesaadavad Tori valla kodulehel.

Lähtudes eeltoodust ja võttes aluseks planeerimisseaduse § 109 lõike 1 Tori

Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Võtta vastu Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku alad Eavere, Niidu, Tabria, Tohera ja Aesoo külade territooriumitel. Asukoha eelvaliku alade (1.1, 1.2, 1.3, 6.1, 6.2) asendiplaan on esitatud otsuse lisa 1.
2. Võtta vastu Tori valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku (AB Artes Terrae OÜ töö nr 21075ÜP3- lisa 2) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne (OÜ Lemma- lisa 3).
3. Kinnitatud eelvaliku aladele kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu detailse osa koostamisel võtta aluseks Tori valla eriplaneeringu asukoha eelvalik (AB Artes Terrae OÜ töö nr 21075ÜP3) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne (OÜ Lemma) ning lähtuda neis toodud tingimustest detailse osa

koostamisel.

4. Tori Vallavalitsusel teavitada eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise vastuvõtmise otsusest 14 päeva jooksul Tori valla veebilehel, Ametlikes Teadannetes ja planeerimisseaduse § 99 nimetatud isikuid ja asutusi.
5. Otsus jõustub teatavastegemisest.
6. Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavastegemisest, esitades vaide Tori Vallavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Jana Malõh
volikogu esimees

Lisad

1. Tori valla põhjaosa tuulenergeetika eriplaneeringu eelvaliku joonis
2. Tori valla põhjaosa tuulenergeetika eriplaneeringu eelvaliku seletuskiri
3. Tori valla põhjaosa eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise 1. etapi aruanne